
УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД МАСТЕР ПРОГРАМА ИЗ ОБЛАСТИ НАУКА БЕЗБЕДНОСТИ

Како је наглашено и у уводу ове публикације, сама њена сврха је двојака. Док су претходна поглавља представљала „концептуални део”, који читаоцу пружа увид у садржаје четири кључна проблемска поља наука безбедности, овај додатак настоји да пружи „институционални моменат” оличен мастер студијама наведених поља. Пружањем упоредног приказа програма сродних мастер програму студија наука безбедности при Факултету безбедности Универзитета у Београду, читаоцу се пружа могућност прегледа пракси на иностраним универзитетима.

Гледано у целини, вероватно најсличнији мастер програм реализује се при Универзитету у Чикагу и то под јединственим називом „Управљање претњама и одговорима”.¹ Разлог томе јесте тај што је наведени студијски програм конципиран око скупа заједничких предмета који су надограђени ужим специјализацијама из сајбербезбедности, еколошке безбедности и националне безбедности. Програм подразумева обавезан корпус предмета, који су од значаја за разумевање и за одговоре на безбедносне изазове, ризике и претње са којима се разнолики актери и организације суочавају.

Међутим, саме праксе конципирања мастер програма на иностраним универзитетима знатно се разликују иако се фокусирају на истоветна проблемска поља. Истоветна област може бити „институционално” конципирана и око великог броја предмета (превасходно изборних), али и око малог броја предмета. Одабир између две праксе одговара првенствено дужини трајања мастер програма (једна или две године), али и тежњи да се студентима омогући изналажење фокуса интересовања. Оба приступа имају својих предности и мана, где је кључна дилема: који приступ доноси кохерентнија знања? Велики

---

¹ Видети: *University of Chicago*, веб-страница: <<https://grahamschool.uchicago.edu/academic-programs/masters-degrees/threat-response-management/curriculum>>.

број предмета може одвући фокус и тиме онемогућити специјализацију али истовремено и обогатити фонд знања студента.

Такође, проблемска поља могу бити изучавана на истом универзитету, али у оквиру различитих мастер програма из области наука безбедности. Као пример у Табели узет је Аустралијски национални универзитет. Могуће је утврдити и понављање одређених предмета међу различитим мастер програмима истог универзитета, што додатно учвршћује тезу о њиховој међуповезаности. Различити, али опет повезани програми представљају разумну алтернативу, нарочито у случају универзитета популационо великих земаља.

Осим тога, осврт на међународни Erasmus Mundus програм „Безбедност, обавештајни рад и стратешке студије”, као и на мастер студије „Тероризам и непролиферација нуклеарног наоружања” – које заједнички нуде Московски државни институт за међународне односе (*MGIMO*) и Колеџ Мидлбури – још боље указује на међуповезаност проблемских поља, нарочито у случају стратешке и националне безбедности. Међународни Erasmus Mundus програм у себи садржи и изучавања обавештајног рада, што, пратећи преведени текст у сегменту националне безбедности заправо, на неки начин представља срж изучавања националне безбедности. Такође, заједнички мастер програм *MGIMO*-а и Колеџа Мидлбури садржи изучавање непролиферације нуклеарног наоружања, што представља значајан сегмент изучавања стратешке безбедности. Превасходна разлика лежи у фокусу самих студија, односно у ономе на шта предавачи стављају акценат током предавања. Примера ради, евидентно је да тероризам не мора бити феномен локализован на само једну државу, те да може имати транснационални карактер. У зависности од тога да ли се феномен тероризма превасходно (али не и искључиво) посматра у оквирима једне државе или више држава (на глобалном нивоу), он се и сврстава у националну или у међународну безбедност, тј. у истоимене програме.

Најзад, различито ословљавање мастер програма не упућује и на различита проблемска поља изучавања. Вероватно најбољи пример за то односи се на изучавање корпоративне безбедности. На универзитетима у САД приметно је насловљавање ових предмета као „управљање ризицима предузећа” (*Enterprise Risk Management*). Осим у табели наведеног програма Универзитета Колумбија, слична пракса се може видети и на другим универзитетима.² Са друге стране, на

² Видети: *New York University*, веб-страница: <<https://www.stern.nyu.edu/programs-admissions/ms-risk-management/academics/msrm-course-index>>; Boston

универзитетима у Великој Британији и у континенталној Европи приметно је називање програма кратко као „управљање ризицима”. Слична ситуација је и са еколошком безбедношћу, где се употребљавају појмовне синтагме као што су „студије катастрофа” или „студије безбедности животне средине”. Такође, студије националне безбедности, нарочито у САД, означавају се као „студије домовинске безбедности” (*Homeland Security*).

Приказани мастер програми на иностраним универзитетима који се налазе у Табели која следи одабрани су како због програма које нуде тако и због истицања плуралитета пракси које постоје, као и због разноликих истраживачких могућности. У Табели се, у оквиру истог поља изучавања, могу пронаћи мастер програми са већим, односно мањим бројем предмета; једногодишњи и двогодишњи мастер програми; различити мастер програми истог универзитета. На крају, важно је знати и истаћи да сви универзитети периодично ревидирају своје планове и програме, те отуда предмети приказани у Табели у будућности могу да одступају од предмета који су у тренутку писања били понуђени на наведеним универзитетима.

Михајло Копанја

Табела 1. Упоредни преглед сродних мастер програма наука безбедности на иностраним универзитетима

СТУДИЈЕ СТРАТЕШКЕ БЕЗБЕДНОСТИ			
<i>Johns Hopkins University</i> * Универзитет Џонс Хопкинс	<i>Australian National University</i> * Аустралијски национални универзитет	<i>Erasmus Mundus International Master</i> ³ * Међународни Erasmus Mundus мастер програм	<i>Санкт-Петербургский государственный университет</i> * Санктпетербуршки државни универзитет
<i>Strategic Studies</i> ⁴ * Стратешке студије	<i>Strategic Studies</i> ⁵ * Стратешке студије	<i>Security, Intelligence and Strategic Studies</i> ⁶ * Безбедност, обавештајни рад и стратешке студије	<i>Стратегические исследования</i> * Стратешке студије (истраживања) ⁷
Спровођење спољне политике 1	Стратешке студије	Европске и међународне безбедносне стратегије	Стратегија и политика од 19. до 21. века
Спровођење спољне политике 2	Употреба силе: Разумевање војне моћи	Међународна безбедност и стратешке студије	Основе стратешке анализе

³ Наведени мастер програм развијен је у сарадњи више европских универзитета, где се по један семестар одвија на сваком универзитету. Реч је о Универзитету у Глазгову (Велика Британија), Карловом универзитету (Чешка Република), Градском универзитету у Даблину (Ирска), Универзитету у Тренту (Италија).

⁴ *Johns Hopkins University*, веб-страница: <<https://sais.jhu.edu/academics/degree-programs/master-degrees/master-arts-ma/concentrations/strategic-studies>> За каталог предмета који су наведени видети: <<https://sis.jhu.edu/classes/results.aspx>>

⁵ *Australian National University*: веб-страница програма: <<https://programsandcourses.anu.edu.au/2020/program/MSTST>>

⁶ *Erasmus Mundus Joint Masters in Security, Intelligence and Strategic Studies*, веб-страница: <<https://www.gla.ac.uk/postgraduate/taught/internationalsecurity/#tab=structure,-whythisprogramme,programmestru>>

⁷ Санктпетербуршки државни универзитет, веб-страница: <<https://spbu.ru/postupayushchim/programms/magistratura/strategicheskie-issledovaniya>>. Важна напомена јесте да су у табели приказани само основни курсеви који су јавно доступни на наведеном линку.

Кисинџер семинар: Савремени изазови америчке спољне политике и више стратегије	Аустралијска стратешка и одбрамбена политика	Обавештајна анализа и доношење практичних политика	Нуклеарна стратегија и контрола наоружања
Уједињене нације и међународна безбедност	Нуклеарна стратегија у веку Азије	Страни језик	Контрола наоружања, разоружање и непродиферација нуклеарног оружја
Криминалне финансије	Нова политика моћи у Азији	Конфликт, безбедност и изградња мира	Војне иновације и стратегија
Хумано лице битке	Појмови стратешких студија и азијско-пацифички конфликти	Савремени безбедносни изазови и претње	
Информациона безбедност	Обавештајни рад и безбедност	Обавештајна и безбедносна анализа: Теорија и пракса	
Ратови у Авганистану	Изградња одбрамбене силе: Планирање структуре одбрамбене силе и набавка	Међународна безбедност: Критички приступи	
Свемирски војни системи и свемирски домен	Стварање велике стратегије	Род и безбедност	
Стратегија и политика	Одбрамбени и стратешки изазови Кине	Политички тероризам	
Природа и карактеристике сајберконфликата	Савези у Азији: Теорија, историја и пракса	Конфликт, људска права и природни ресурси	
Истраживачки семинар стратешких студија	Стратегија и Југоисточна Азија: Одбрамбена и безбедносна динамика	Цивилна друштва и спорне политике	
Ваздушна моћ и стратегија	Безбедносна политика САД у Азији-Пацифику	Географије безбедности	

Прва нуклеарна ера: Стратегија, структура силе, нуклеарне кризе	Побуне и борба против побуна у савременом рату	Историја и политика Блиског истока: конфликти, идеологије и демократизација	
Анализа одбране	Ислам, Запад и међународни тероризам	Италијански језик	
Амерички обавештајни рад: Улога праксе и утицај	Динамика Израелско-палестинског сукоба	Стратешке студије	
Нуклеарни непролиферацијски изазови у 21. веку	Стратешко окружење (Персијског) Залива	Контрола наоружања и разоружавање	
Перспективе националне безбедности Кине	Заразне болести, безбедност и биолошко оружје	Економски рат	
Безбедносни изазови Африке: Оружане снаге, владавина и побуне	Етика и технологија рата	Побуне и борба против побуна	
Приватни сектор и сајбер-безбедност	Етика рата и мира	Студије рата	
Микроекономија	Преговори и решавање сукоба	Регионална безбедност	
Макроекономија	Државништво и национална безбедност у сајберпростору	Безбедност у Африци	
Теорија међународне трговине	Еволуција политике националне безбедности од 1945.	Безбедност у Азији	
Теорија међународних финансија	Цивилно-војни односи	Велике стратегије	
Статистички методи за пословање и економију	Посебне теме стратешких студија	Безбедност Блиског истока	
Економетрија	Искусства стратешких студија	Безбедност Русије и постсовјетског простора	

Примењена економетрија	Одбрамбено лидерство у АСЕАН-у I	Безбедност и технологија	
Макроеконометрија	Одбрамбено лидерство у АСЕАН-у II	Сајбербезбедност	
Анализа животног циклуса		Обавештајни рад	
Анализа ризика и моделовање		Безбедност свемира	
Квантитативна глобална економија		Технологија и ратовање	
Кредитна тржишта и кредитни ризик		Студије конфликта	
Америчка спољна политика након Другог светског рата		Етика и насиље	
Компаративна политика		Људска безбедност	
Еволуција међународног система		Одржавање мира и изградња мира	
Теорије међународних односа		Радикализација и дерадикализација	
		Тероризам и борба против тероризма	

СТУДИЈЕ НАЦИОНАЛНЕ БЕЗБЕДНОСТИ			
<i>King's College London</i> * Кингс Колеџ Лондон	<i>Australian National University</i> * Аустралијски национални универзитет	<i>Northeastern University</i> * Североисточни универзитет	<i>Moscow State Institute of International Relations (MGIMO) and Middlebury College</i> * Московски државни институт за међународне односе (MGIMO) и Колеџ Мидлбури
<i>National Security Studies</i> ⁸ * Студије националне безбедности	<i>National Security Policy</i> ⁹ * Политика националне безбедности	<i>Homeland Security</i> ¹⁰ * Домовинска безбедност	<i>Nonproliferation and Terrorism Studies</i> ¹¹ * Студије тероризма и непролиферације нуклеарног наоружања
Студије националне безбедности	Стварање политика националне безбедности	Кризно комуницирање	Политике Русије што се тиче непролиферације нуклеарног наоружања
Радикализација локалног становништва и борба против радикализације у Западној Европи и Северној Америци	Национална безбедност: појмови и методе	Увод у домовинску безбедност	Савремена стратегија руске спољне политике

⁸ *King's College London*, веб-страница програма: <<https://www.kcl.ac.uk/study/postgraduate/taught-courses/national-security-studies-ma>>

⁹ *Australian National University*, веб-страница програма: <<https://nsc.crawford.anu.edu.au/study/graduate-degrees/master-national-security-policy>>

¹⁰ *Northeastern University*, веб-страница програма: <<https://www.northeastern.edu/graduate/program/master-of-arts-in-homeland-security-boston-219/>>

¹¹ Веб-страница заједничког мастер програма *MGIMO* и *Middlebury College*: <<https://www.middlebury.edu/institute/academics/degree-programs/nonproliferation-terrorism-studies/overview/dual-degree/curriculum>>

Сајбербезбедност	Етички изазови националне безбедности	Савремене претње домовинској безбедности	Анализа међународних ситуација
Обавештајни рад и „мали ратови”	Сајберобавештајни рад и безбедност	Технологија у домовинској безбедности	Међународне организације у светској политици
Хемијско, биолошко и нуклеарно оружје у рукама држава	Цивилно-војни односи	Обавештајни рад у домовинској безбедности	Мирољубива употреба атомске енергије
Прошлост и будућност британских обавештајних служби	Заразне болести, безбедност и биолошко оружје	Критичка инфраструктура и заштита	Велике силе и регионални подсистеми у светској политици
	Национална безбедност и кризни менаџмент	Мултидисциплинарни приступи домовинској безбедности	Увод у међународне режиме нуклеарне непролиферације
	Етика и технологија рата	Теме о домовинској безбедности	Теорија и пракса контроле наоружања и разоружања
	Малициозне мреже: Транснационални тероризам и криминал	Преговори, медијација и „олакшавање сукоба” (<i>facilitate</i>)	Мегатрендови и глобални проблеми
	Еволуција политике националне безбедности након 1945.	Студијски истраживачки рад	Истраживачке методе
	Истраживачке методе у политици националне безбедности	Правна и регулаторна питања из безбедносног менаџмента	Увод у студије тероризма
	Државништво и национална безбедност у сајберпростору	Домаћи и међународни тероризам	Наука и технологија за студије тероризма и непролиферације нуклеарног оружја
	Одабране теме из политике националне безбедности	Национална безбедност: Право и практична политика	Симулација уговора о непролиферацији нуклеарног наоружања

	Национална безбедност у Индопацифичком региону	Управљање ризицима	Еволуција кинеске нуклеарне политике
	Политика националне безбедности САД	Основе метода теренског истраживања	Безбедност и контрола наоружања у Североисточној Азији
	Тероризам и национална безбедност	Безбедност и тероризам	Геопросторни алати за студије тероризма и непролиферације нуклеарног оружја
	Енергетика и национална безбедност	Напредне обавештајне примене у домовинској безбедности	Нуклеарно доба: Историјски увод
	Пропаганда, информатички рат и национална безбедност	Концентрација у области кризног менаџмента ¹² (6 предмета)	Сајбербезбедносни аспекти нуклеарне безбедности
	Историја и стварање политика	Концентрација у области геопросторних услуга (5 предмета)	Безбедност и оружје за масовно уништење на Блиском истоку
	Принуда и национална безбедност	Концентрација у области организације и инфраструктурног континуитета (5 предмета)	Биолошко и хемијско оружје и контрола наоружања
		Концентрација у области безбедности лука – аеродрома и пристаништа (4 предмета)	Одвраћање и утицај на тероризам, и оружје за масовно уништење

¹² *Columbia University*, веб-страница програма: <<https://sps.columbia.edu/academics/masters/enterprise-risk-management/full-time-master-science/curriculum-courses/>>

¹³ *University of Nottingham*, веб-страница програма: <<https://www.nottingham.ac.uk/pgstudy/course/taught/risk-management-msc>>

¹⁴ *University of Copenhagen*, веб-страница програма: <<https://studies.ku.dk/masters/security-risk-management/programme-structure/>>

¹⁵ Московски државни универзитет, веб-страница програма: <<http://www.law.msu.ru/pages/2019g>>

СТУДИЈЕ КОРПОРАТИВНЕ БЕЗБЕДНОСТИ			
<i>Columbia University</i> * Универзитет Колумбија	<i>University of Nottingham</i> * Универзитет у Нотингему	<i>University of Copenhagen</i> * Универзитет у Копенхагену	<i>Московский государственный университет</i> * Московски државни универзитет
<i>Enterprise Risk Management</i> ¹³ * Управљање ризицима предузећа (УРП)	<i>Risk Management</i> ¹⁴ * Управљање ризицима	<i>Security Risk Management</i> ¹⁵ * Менаџмент безбедносних ризика	<i>Криминалистическое сопровождение и защита бизнеса</i> ¹⁶ * Криминалистичка подршка и заштита пословања
УРП засновано на вредностима	Истраживачке методе за управљање ризиком	Студије безбедности	Савремена криминалистика: Стање обим и развијени трендови
Традиционални ризичи и УРП праксе	Анализа ризика	Анализа политичког ризика	Опште одредбе криминалистичке безбедности пословања
Захтеви екстерних актера (<i>stakeholder</i>)	Ризик и друштво	Продукција знања и евалуација	Криминалистичка безбедност имовине пословних структура
Увод у финансије	Корпоративни ризици	Менаџмент безбедносних ризика	Криминалистичка подршка откривању, истражи и спречавању злочина корупције
Управљање људским понашањем у организацији	Квантитативни менаџмент ризиком	Организација и ризик	Криминалистичка средства и методе за борбу против напада
Стратегијско комуницирање за УР професионалце	Теорија ризика и апликација	Изборни предмет 1	Методологија за идентификацију, истрагу и спречавање картелне завере

Стратејско управљање ризицима		Изборни предмет 2	Тактике интеракције пословних структура са органима за спровођење закона и регулаторним органима
Операционално управљање ризицима		Изборни предмет 3	Тактике заштите од незаконитих радњи државних органа
Финансијско управљање ризицима		Изборни предмет 4	Криминалистичка безбедност и заштита докумената
Управљање ризицима осигурања		Изборни предмет 5	Криминалистичко обезбеђење и заштита електронских информација
Увод у квантитативно управљање ризицима		Изборни предмет 6	
ФРМ праксе		Изборни предмет 7	
Пропасти компанија			
Системски ризик			
УРП моделовање			
Информационе технологије и управљање ризиком			
Информациона безбедност предузећа: Претње и одбрана			
Когнитивна пристрастност и УРП			
Кодирање за управљање ризиком			

СТУДИЈЕ ЕКОЛОШКЕ БЕЗБЕДНОСТИ			
<i>University College London</i> * Универзитетски колеџ Лондон	<i>Australian National University</i> * Аустралијски национални универзитет	<i>Monash University</i> * Универзитет Монаш	<i>Московский государственный университет</i> * Московски државни универзитет
Risk, Disaster and Resilience ¹⁷ * Ризик, катастрофе и отпорност	Masters of Environment ¹⁸ * Мастер студије животне средине	Environmental Security ¹⁹ * Безбедност животне средине	Управление природњим ресурсима ²⁰ * Управљање природним ресурсима
Интегрисање науке у редукцију ризика и катастрофа	Савремене перспективе у интеракцији друштва и животне средине	Екологија и биодиверзитет	Страни језик
Природни и антропогени хазарди и рањивост	Сложени проблеми животне средине у акцији	Биологија конзервације	Историја менаџмента и методологија
Кризне ситуације и кризно планирање	Људске карактеристике	Енвирументална хемија	Економија за менаџмент

¹⁶ *University College London*, веб-страница програма: <<https://www.ucl.ac.uk/prospective-students/graduate/taught-degrees/risk-disaster-resilience-msc>>

¹⁷ *Australian National University*, веб-страница програма: <<https://programsandcourses.anu.edu.au/program/MENVI>> Напомена: у табели су приказани само предмети који се односе на специјализацију студија катастрофа (Disaster Studies: <<https://programsandcourses.anu.edu.au/specialisation/DISS-SPEC>>). Остали предмети нису наведени, већ су наведени искључиво обавезни блокови са бројем изборних предмета које садрже. У начелу, студенти бирају свега један или два предмета из сваког обавезног блока.

¹⁸ *Monash University*, веб-страница програма: <<https://www3.monash.edu/pubs/2018handbooks/aos/environmental-security/index.html>>

¹⁹ Московски државни универзитет, веб-страница програма: <<http://www.hsib.msu.ru/node/278>>

Кризне ситуације и управљање кризама	Теме о животној средини и друштву	Увод у климатске науке	Истраживачки методи у менаџменту
Анализа података и интерпретација	Економија и управљање (<i>governance</i>) (18 предмета)	Хидрогеологија	Стратешки менаџмент
Пракса и процена истраживања	Наука о животној средини (18 предмета)	Клима будућности: пројекције, утицај и адаптација	Финансије предузећа
Сукоби, хуманизам и редукација ризика од катастрофа	Друштво и животна средина (22 предмета)	Критичне зоне Земље	Организационо понашање
Катастрофе и моделовање ризика	Методе научног истраживања (11 предмета)	Циклуси животне средине на нашој планети	Савремени менаџмент
Род, катастрофе и сукоби	Редукација катастрофичних ризика и менаџмент	Вештине за рад на терену у животној средини	Природни ресурси
Управљање континуитетом пословања и организациона отпорност	Теме о животној средини и друштву	Научна пракса и комуникација	Еколошка безбедност
Дигитално јавно здравље: Епидемије и кризе у ери великих података	Истраживање рода, ресурса и животне средине	Обезбеђивање биодиверзитета и екосистема	Симулациони модели и игре у менаџменту
Варијабилно Сунце: свемир, клима и ви	Културолошки пејзажи и промене животне средине	Климатске промене, енергија и људска безбедност	Земљишно право
Одлучивање и ризик	Катастрофе и епидемије у Азији и Пацифику	Безбедност воде и загађење животне средине	Државно управљање природним ресурсима

Опоравак на- кон катастрофа: Практичне по- литике, праксе и алтернативе	Друштвени суко- би и изазови животне сре- дине у Азији и Пацифику	Управљање животном средином и грађанство	Процене утицаја на жи- вотну средину
Редукција катаст- рофичних ризика у градовима	Држава, друшт- во и природни ресурси	Управљање корпоратив- ном одрживошћу	Економија природних ресурса
Прилагођавање градова климатс- ким променама на глобалном јуту	Управљање (<i>governance</i>) живот- ном средином	Географски информаци- они систем за енвайрон- менталне науке	Иновативно управљање природним ресурсима
Погледи на тероризам	Увод у природне хазарде	Безбедност животне сре- дине у пракси	Основи економске географије
Ризик, моћ и неизвесност	Ватра у животној средини	Процеси за утицање промена	
Ризик и плани- рање могућности (<i>contingency planning</i>)	Рањивост на кли- матске промене и адаптација	Предводити промене за одрживи развој	
	Савремене перспективе у интеракцијама друштва и живот- не средине	Пословна етика у гло- балном окружењу	
	Глобално јавно здравље	Комуницирање за пот- ребе истраживања, практичних политика и менаџмента	

Табела 2: Мастер програм наука безбедности на Факултету безбедности

СТУДИЈЕ НАУКА БЕЗБЕДНОСТИ			
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАКУЛТЕТ БЕЗБЕДНОСТИ			
ЗАЈЕДНИЧКИ ПРЕДМЕТИ			
Савремене теорије државе и безбедности			
Глобални поредак и регионална безбедност			
Методи научноистраживачког рада			
ИЗБОРНЕ ГРУПЕ			
Стратешка безбедност	Национална безбедност	Корпоративна безбедност	Еколошка безбедност
Геополитика Балкана	Менаџмент националне безбедности	Систем корпоративне безбедности	Систем еколошке безбедности
Глобалне безбедносне претње	Националне безбедносне претње	Заштита корпорација од нелегалних активности	Еколошки ризици и претње
Високотехнолошки криминал и сајбербезбедност	Безбедност националне инфраструктуре	Управљање ризицима у корпорацији	Кризни менаџмент у природним и индустријским катастрофама
Стратешки безбедносни изазови	Национални суверенитет и транснационалне институције	Људски ресурси и корпоративна безбедност	Климатске промене и еколошка безбедност